Nieuwsbrief

KBO-Afdeling Dordrecht

Belangenorganisatie voor 50-plussers

NOVEMBER 2026

Samenstelling Bestuur		
Dhr. A.J.A.J. (Hans) de Goeij, *voorzitter*	tel. 078-6172220	**voorzitter@kbo-dordrecht.nl**
Dhr. J.A.M. (Sjef) Hamers, *secretaris*	tel. 06-83874256	**secretaris@kbo-dordrecht.nl**
Dhr. G.J. (Ger) Klijn, *penningmeester*	tel. 06-53673357	**penningmeester@kbo-dordrecht.nl**
Mevr. E.L.S. (Els) Rongen-Buskermolen	tel. 06-25585692	**nieuwsbrief@kbo-dordrecht.nl**
Mevr. M. (Mieke) van Kronenburg	tel. 06-30816539	**algemeenlid@kbo-dordrecht.nl**

- Inschrijfnummer KvK: 40323695
  Bank: **NL09 ABNA 0471 4786 95** t.n.v. Kath. Bond van Ouderen
- Reizencommissie
  Dhr. Ger Klijn, tel. 06-53673357
  Bank: **NL95 RABO 0161 1423 11** t.n.v. Kath. Bond van Ouderen
- Secretariaat & ledenadministratie: **secretaris@kbo-dordrecht.nl**
- Website: **www.kbozuidholland.nl**

Mededeling van de penningmeester

De jaarcontributie(s) blijven ongewijzigd in **2027**;
€ 29,- per persoon en € 51,- voor twee personen op hetzelfde adres.
Bij hen die ons gemachtigd hebben zullen deze bedragen op
of rond 23 februari 2027 van hun rekening worden afgeschreven per bankincasso.

De herfst heeft kleuren die de zomer niet kent ….

J.F. de Saint-Lambert

De man met de hamer

Vooruitgang of gevaar?

Aanleiding om weer aandacht te besteden aan de computer en kunstmatige intelligentie (AI) is het gedoe bij Albert Heijn. Wat er precies gebeurd is, krijgen we niet te horen van het bedrijf. Er zou sprake zijn van een poging tot 'hacken': *boeven* die probeerden in te breken in de computersystemen van het grootwinkelbedrijf. In ieder geval kwamen de schappen in de winkels leeg te staan. Voor mij leidde het tot de vraag:
Zijn we nou gelukkig als mens én samenleving met de computer en de kunstmatige intelligentie (AI)? (Eerlijk: in mijn zoektocht heb ik ook gebruik gemaakt van de computer!)

In deze 'Hamer' ga ik vooral op zoek naar de minkant. Ik hoop een volgende keer ook de positieve ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen.

1. **Onze mentale gezondheid.** Deze wordt aangetast door het vele gebruik van tablet, smartphone, sociale media, en de schijnbaar onbegrensde digitale mogelijkheden. Het vraagt voortdurend alle aandacht: slaapproblemen, stress, onzekerheid.
   Op wereldschaal: worden die mogelijkheden straks ook gebruikt door landen om oorlog te voeren? Niet iedereen lijdt individueel aan die angst maar wel de samenleving. Artsen en andere hulpverleners zijn nodig om de mens overeind te houden.
2. **Privacy.** Camera's, digitale diensten, winkelketens verzamelen steeds meer persoons-gegevens om je gedrag te voorspellen én je keuzes te beïnvloeden. Als persoon dreig je de controle over je persoonlijke informatie te verliezen. Overheden, bedrijven weten soms meer van jou dan je lief is.
3. **Persoonlijk contact en verbondenheid**. Appen is leuk en gaat vliegensvlug. Maar kijk eens in een trein of in een restaurant, men gaat zitten en pakt de mobiel om….? Is er nog aandacht voor elkaar? Het kan leiden tot eenzaamheid, maar het kan omgekeerd ook eenzamen helpen te verbinden met anderen.
4. **Onjuiste informatie verspreiden.** Je kunt op basis van verkeerde informatie de dingen verkeerd doen. Onzekerheid: wie kun je nog vertrouwen? Je krant, het NOS Journaal of influencers: mensen die je proberen te beïnvloeden op het scherm?
5. **Criminaliteit via de computer.** Afpersing, je bankrekening plunderen, met jouw identiteit in een webwinkel gaan winkelen.
6. **Onzekerheid over werk.** Er worden soms in grote bedrijven grote groepen mensen ontslagen vanwege robots enz. die het werk vlugger en 24 uur per dag kunnen doen.
7. **Afhankelijkheid van de techniek.** We gaan minder zelfstandig denken: we laten een tekst door ChatGPT schrijven. Je brein verliest zijn kwaliteiten.
8. **Lichamelijke klachten**. Minder bewegen, veel zitten, schermgebruik leiden tot nek- en rugklachten, vermoeide ogen, slaapgebrek.
9. **Energieverbruik.** Datacenters slurpen energie in Nederland en wereldwijd waardoor die niet beschikbaar is voor werk en wonen.
10. **Verlies zelfstandigheid.** Overheid, banken, pasjes, enz. Ze sluiten mensen uit omdat alles digitaal moet. We verliezen de controle over onszelf.

Gelukkig zijn er ook positieve zaken aan deze ontwikkelingen. Een volgende keer! Tot dan.

Hans de Goeij, voorzitter

Column

Herfstvlagen

November, een-na-laatste maand van het jaar,
Jagende wolken, rondvliegende bladeren, regen en wind.
De bomen, schatbewaarders van hun vruchten, worden kaler
maar tonen nog hun laatste fraaie herfstkleuren.
Herinneringen delen van mooie zomerdagen en vakanties (lees pagina 5/8/9)
Kaarslicht en gebeden op de dagen van Allerheiligen en Allerzielen.
Tijd voor dikke truien, warme dranken en rijmelarijen bij decembercadeaus.

Licht trekt zich langzamerhand terug, het donker neemt toe
Laten we dan een lichtje zijn voor elkaar…..

Vriendelijk Licht (Huub Oosterhuis (1933-2023)

zachtaardig licht
zoet licht.

Onbetaalbaar
in geen steeg
en aan geen strand
en van geen koningin
te kopen licht.

Kortstondig licht-
een dag lang ben je
dan doof je.

Maar in jou leef ik
de komende gaande
verijlende uren,
de onrust van de liefde
de zeker onzekere
minuten van de liefde.

Els Rongen-Buskermolen

Vijf Zonnige dagen in Ootmarsum *(door Mieke van Kronenburg)*

*Op **maandag** 12 oktober was het dan zover. Drie wekkers in stelling gebracht en om 21 uur met een slaappil naar bed, want om 4 uur moest ik er al uit.*
Om 5.05 uur vertrek met de bus vanaf Dordt Centraal; dan is het de bedoeling dat je twintig minuten van tevoren al ter plekke bent. Buurman Ton die mij naar het station zou brengen stond om 4.30 uur klaar met Adje, zijn trouwe hondje.
Via Gorinchem, Tiel en Rhenen kwamen we aan in het plaatsje Zeeland (NB) bij de verzamelplaats 'Het Witte Huis' en na koffie of thee naar de bus van je bestemming. Met de nevel nog boven het land en een opkomende zon reden we weg. Het was pas half negen. Omdat de bus leeg in Dordt aankwam was er keuze genoeg om plaats te nemen en dat werd voorin rechts van de chauffeur. Wat dan normaal een panoramisch uitzicht is bestond dat nu uit rode achterlichten en koplampen van het tegemoetkomende verkeer. Enfin, met twintig personen had je een plek voor twee voor jezelf, de hele vakantie door, niet verkeerd.

Na een koffiestop bij 'Van der Valk' maakten we een wereldreis door Twente, anders waren we te vroeg bij het hotel. Zo kwamen we langs Het Fanny Blankers-Koen Sportcentrum, het voetbalstadion, Sallandse heuvelrug, Raalte en Holten enzovoort, eindelijk terecht bij 'Stadshotel Ootmarsum' en mochten meteen aan tafel voor de lunch.
Nu had ik onderweg al zitten prakkiseren waar het sleuteltje van het slotje van mijn koffer was. Het bleek spoorloos zodat ik al meteen een beroep moest doen op een hotelmedewerker die het met een stevige tang doorknipte.
Mijn kamertje was klein. Het eenpersoons bed stond stijf tegen de wand onder het schuine dak; enfin in die vier nachten maar drie keer te snel overeind en knal! Nou ja, een bultje meer of minder…. In het kader van 'blijf goed bewegen' liep ik zo'n drie keer per dag van de tweede verdieping 47 treden op en neer.
Die maandagmiddag hadden we meteen een excursie met de stadsgids door Ootmarsum waar we o.a twee kerken van binnen zagen, een R.-K. en een protestantse en een waterput met geschiedenis enz. Vroeg naar bed want na zo'n achttien uur op de been krijg je toch iets zombieachtigs.

***Dinsdag** na een goede nachtrust ging de reis naar Osnabrück alwaar we een paar uur mochten vertoeven, heerlijk shoppen dus. Vooral bij de D.M (Duitse drogist) en daarna terug naar Nederland om de grootste kerstmarkt van Nederland te bezoeken in tuincentrum Oosterik in Denekamp. Wat mij opviel is dat in Twente veel boerenprotesten zijn. Omgekeerde vlaggen, borden met teksten als 'Den Haag stik in je stof ' en 'Nooit vergeten, van de boeren komt het eten'. Thuisgekomen, weer een voortreffelijk diner zoals elke avond.*

***Woensdag** naar Staphorst waar nog ouderen in klederdracht lopen en een beetje schuw zijn. Toen ik een mevrouw netjes vroeg of ik een foto mocht maken vloog ze er als door een wesp gestoken vandoor. Daarom even het museum ingeschoten en daar mocht ik een foto maken van een Staphorster in rouwdracht helemaal in het zwart.*
Snel nog even over de markt en de bus in naar Giethoorn waar we met een fluisterboot een rondvaart gemaakt hebben.

***Donderdag**ochtend vrij en 's middags naar Enter, een typisch Twents dorp waar we in het klompen- en zompenmuseum 'Sköpke' uitleg kregen over klompen, voor welke gelegenheden dan ook, en een demonstratie over klompen maken.*
***Vrijdag**, laatste dag, naar Enschede alwaar we de mooiste Synagoge van Nederland bezochten met een rondleiding en verhalen over het Jodendom ✡ toen en nu.*
Daarna werden we nog een poosje in Deventer losgelaten en vervolgens naar Zeeland voor het afscheidsbuffet. Half acht weer in de bus naar huis waar ik vanaf het station bus 5 naar huis nam.

Een schitterende vakantie en dat was het !

VOEDSELBANKEN.NL
Dordrecht

Een nieuw concept

De aanleiding was het vertrek uit de mooie ruimtes van 'De Hoop', waar de Voedselbank vele jaren gebruik van kon maken. Tijdens de lange zoektocht naar een nieuwe geschikte ruimte was er meteen tijd om na te denken over een nieuwe manier van werken. Er is een nieuwe locatie en het nieuwe concept is ingevoerd. Aanleiding voor ons om te vragen of we daar een bezoek aan mogen brengen. Via ons lid Marja Luijten is dat allemaal gelukt. Daarom:

Bezoek aan de Voedselbank
Woensdag 18 november van 13.00 tot 14.30 uur
Locatie: Edisonstraat 12 (vlakbij de Praxis Bouwmarkt)

U moet zich hiervoor even aanmelden bij Hans de Goeij; bij voorkeur via de mail **voorzitter@kbo-dordrecht.nl** Lukt dat niet: per telefoon (06) 10 62 56 66.
Er kunnen maximaal 20 leden (en partners) deelnemen.
Het lijkt ons een aardig idee als iedere deelnemer wat meeneemt voor de klanten van de Voedselbank: een of meer goed verpakte producten (etenswaren, schoonmaakproducten, iets gezelligs).

Klanten winkelen zelf bij Voedselbank Dordrecht

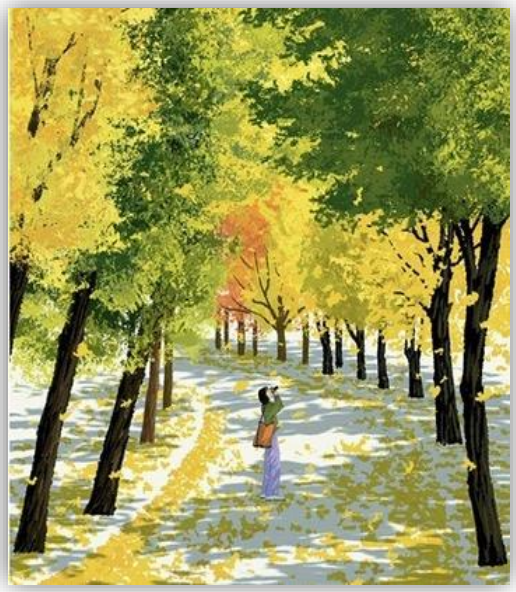
Sinds december 2024 heeft de voedselbank alle activiteiten op één adres: kantoor, magazijn en winkel. Voorheen kregen de klanten vanuit een uitdeelpost in de wijk een voedselpakket aangereikt. Nu mogen zij zelf producten uitzoeken, afhankelijk van gezinsgrootte en het aanbod dat er is.
Het meeste voedsel krijgen wij. Het zijn 'overschotten' van boeren, groothandels, supermarkten of andere bedrijven.

Een deel komt ook uit winkelacties of inzamelingsacties bij scholen en kerken. Schaarse producten zoals aardappelen, zuivel en eieren kopen we incidenteel in.
Onze 160 vrijwilligers werken allemaal voor niets. Het geld dat we krijgen komt dus allemaal ten goede aan onze twee doelstellingen: het helpen van arme gezinnen en het tegengaan van voedselverspilling.
Gemiddeld over het jaar helpen we ongeveer 370 gezinnen met in totaal bijna 900 personen. De hulp is tijdelijk. Elk half jaar bespreken we met onze klanten hoe hun situatie is en wat zij nodig hebben om weer zelfredzaam te worden.

De Voedselbank Dordrecht is geheel afhankelijk van donaties en giften, van particulieren, kerken en bedrijven. Incidenteel kunnen we altijd een beroep doen op de gemeente.
Wij zijn heel blij met die brede betrokkenheid. **www.voedselbankdordrecht.nl**

WANDELEN op dinsdag 24 november 2026

Op **dinsdag 24 november** wordt er weer een gezamenlijke wandeling georganiseerd.
Zoals gewoonlijk wordt de vaste groep wandelaars per e-mail geïnformeerd.

Nieuwe wandelaars zijn altijd welkom!

Geprobeerd wordt om de wandelingen van ongeveer ‘n half-tot een uur zó te maken dat ook met een rollator deze te doen zijn.

Vindt u het ook leuk om eens mee te gaan en wilt u meer weten over de route en tijdstip?

Dan kunt u contact op nemen met: **Agnes Scharloo,** bij voorkeur per mail: **agnesscharloo@live.nl**

of per telefoon (06)12 10 45 37

Speciaal voor leden uit Papendrecht en omstreken

(maar leden uit Dordrecht zijn ook van harte welkom!)

PANNENKOEKENMIDDAG
Dinsdag 1 december aanvang 15.30 uur
Pannenkoekenhuis ‘Fritella’
Meentpassage 24 in Papendrecht

Parkeren kan in de Parkeergarage onder het winkelcentrum

Zoals we eerder beloofden gaan we, nu onze leden die wonen aan de noordkant van de Papendrechtse brug moeilijker naar Dordt kunnen gaan, ook een activiteit in hun omgeving aanbieden.
Wij hebben tafels gereserveerd in Pannenkoekenhuis ‘Fritella’ op de Meentpassage.

U **moet** zich aanmelden in verband met het aantal plaatsen dat we nodig hebben.
Aanmelden, liefst zo gauw mogelijk, **uiterlijk zondag 29 november!**
Bij voorkeur per mail: **voorzitter@kbo-dordrecht.nl** of per mobiel (06)10 62 56 66.

U kiest en betaalt zelf uw favoriete pannenkoek én het Bestuur van de KBO zorgt voor een verrassing!

Verslag van de weekreis 19 t/m 26 september 2026 naar Oldenzaal

(door Ger Klijn)

Aansluitend op de aanzet die Hans de Goeij hiertoe al in de vorige Nieuwsbrief gegeven heeft, volgt hier een beknopt overzicht van het verloop van de gehele week met enige plaatjes ter aanvulling.

We vertrokken op **zaterdag** 19 september pas tegen 15.00 uur, omdat de bus eerst een gezelschap had teruggebracht naar Eindhoven en de chauffeur daarna eerst verplicht rust had moeten nemen. Dus reden we zonder stop in één keer naar Oldenzaal om einde middag nog net op tijd voor het diner te arriveren. Geen nood, de koffers werden op de kamers gebracht en er was daarna tijd genoeg om uit te pakken. Overigens bleken er tien andere gasten van diverse herkomst te zijn, die spontaan als groep bij elkaar aan één tafel waren gaan zitten. Met hen hadden we verder die week leuk contact.

Zondagochtend ging een deel van de groep met een busje van het hotel op en neer naar de Plechelmusbasiliek voor de Eucharistieviering.

Oldenzaal

Ootmarsum

's Middags was er een busrit door de mooie omgeving met een pauze in het pittoreske stadje Ootmarsum, dat die middag tot de nok gevuld was met stalletjes wegens een jaarlijkse modedag. Er was ook een heuse modeshow op een podium.
Ze hadden geluk met het prachtige weer, maar er was met de rollators bijna geen doorkomen aan. Wel een heel gezellige sfeer en gelukkig nog plekjes om een consumptie te nuttigen.

Maandagochtend de traditionele ochtendgymnastiek op en rond de stoel onder leiding van een gymjuf, met bekende meezingers een gezellige workout voor het hele lichaam.
Na de middag bracht de bus ons naar het centrum van Oldenzaal dat met zijn moderne overdekte winkelcentra van alles te bieden heeft.
's Avonds kwam een bekende filmer/fotograaf uit de regio ons trakteren op een variëteit aan filmpjes en foto's die een goed beeld gaven van de plaatselijke tradities. Met name het carnaval van Oldenzaal en Paasvuur van Ootmarsum maakten indruk.

Dinsdagochtend een partijtje jeu-de-boules onder leiding van Brigitte met vier teams, waarbij de rest gezellig toekeek op het terras. 's Middags wederom een mooie rondrit, nu naar omgeving Diepenheim, waar de moeder van Prins Bernard (prinses Armgard) ooit op kasteel Warmelo woonde.

We bezochten het Oranjemuseum, een grote verzameling serviezen, Twents boerenantiek en tradities. Met als hoogtepunt een tafel gedekt zoals op Warmelo als de koninklijke familie daar op bezoek was. 's Avonds gezellige muziek en zang door Gerd Ekkelboom met zijn trompet/ saxofoon.

Woensdag een dag ter eigen invulling, maar wel met de mogelijkheid mee te gaan met een huifkar getrokken door twee paarden, hetgeen een kleine dertig mensen ook deden.
De pauze voor een consumptie was bij paviljoen 'Lutterzand' buiten De Lutte. De rit terug ging langs een andere heuvelachtige en schilderachtige route.

's Avonds was er een bingo verzorgd door leden van de plaatselijke carnavalsvereniging.

Donderdag vertrokken we om 9.30 uur met de bus naar Tecklenburg, een typisch Duits stadje met vakwerkhuizen bovenop een heuvel in Nordrhein-Westfalen.
Onderweg was er een pauze met koffie en gebak.

Ondanks de schilderachtige aanblik van het centrum viel dit bezoek wat tegen, door de voor rollators ongemakkelijke hobbelstraatjes en de ronduit simpele maaltijd die we kregen voorgeschoteld.

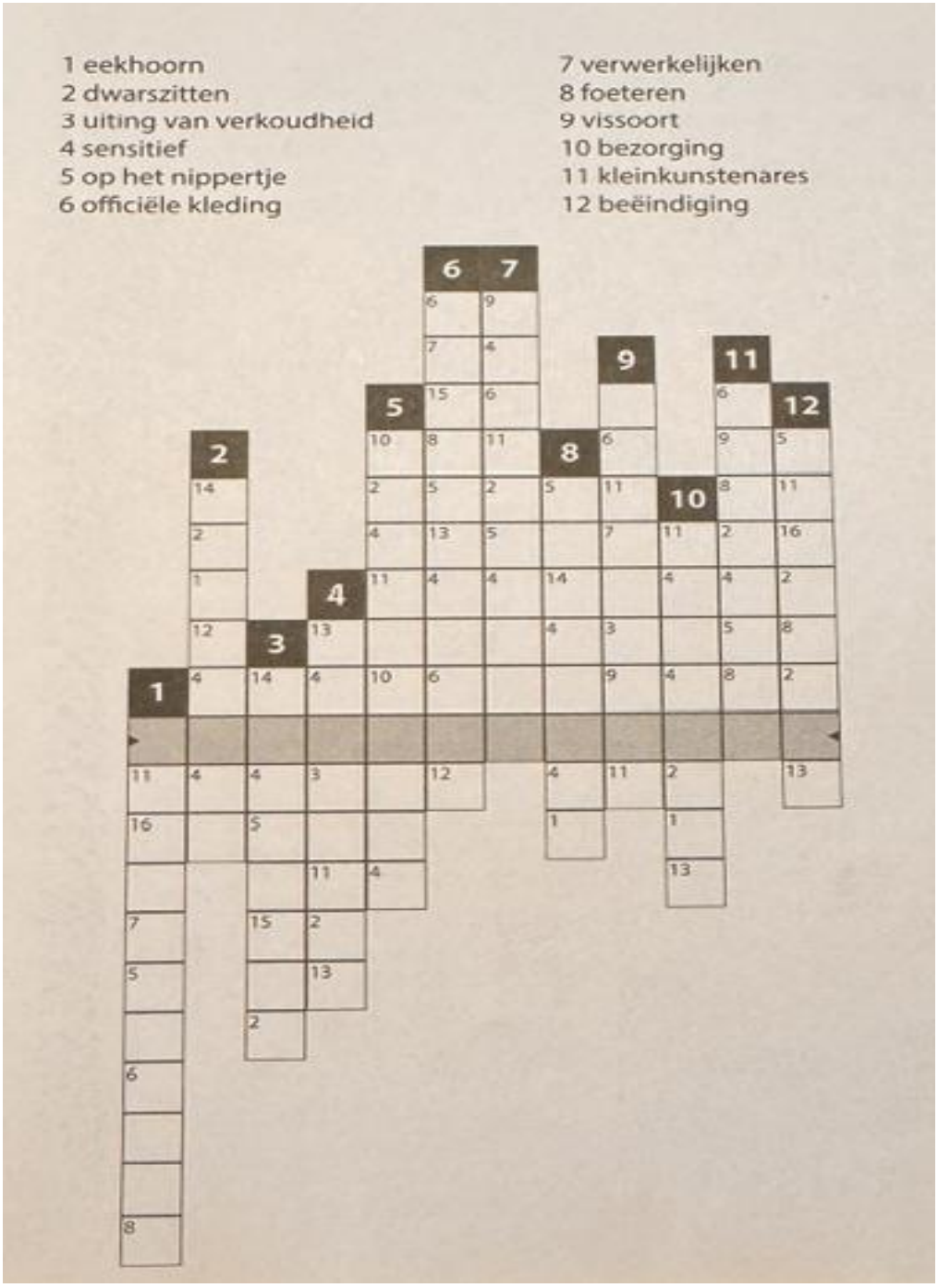
's Avonds konden we genieten van een brede variëteit aan bekende liedjes die huisartiest Jan Mulder ons voorzong. Jan is een oom van de drie Oolderinks die het hotel tegenwoordig bestieren en zwager van hun vader.

Vrijdag was een vrije dag, waarvoor een aantal suggesties beschikbaar waren, zoals een wandeling door de nabijgelegen Engelse Tuin.
De meesten namen echter hun rust om te genieten van het zonnetje, dat ons de hele week al zo goed gezind geweest was.

's Avonds was er een optreden van het Jeugdcircus Tubantino, dat een aantal staaltjes acrobatiek ten beste gaf dat er zijn mocht voor jongelui van die leeftijd.
Daarna was het inpakken, want de koffers moesten al voor het ontbijt op de gang staan.

De terugreis op **zaterdag** verliep voorspoedig, tot de bus einde van de afrit N3 naar de Staart bij het stoplicht ermee ophield. Met wat telefoontjes naar de ophalers en ook onderlinge hulp kwam iedereen toch nog vlot weg en zal dit de herinnering aan een geslaagde vakantie niet in de weg zitten.

Henks *puzzel* pagina

De oplossing kunt u opsturen met vermelding van uw naam en adres naar:

Henk van Engelen, via mail webmaster@kbo-dordrecht.nl / per tel. (06) 23 95 57 83
of per gefrankeerde post naar: Zernikelaan 568, 3356 XR Papendrecht

S.v.p. opsturen ***vóór dinsdag 20 november 2026 !***
Onder de goede inzenders wordt een prijs verloot. In plaats van een cadeaubon ontvangt de winnaar de waarde hiervan op zijn/haar rekening.
Uitslag puzzel oktober: 15 keer komt het woord **vervelend** voor.
De winnaar is **A.Duyvis**

De Merwelanden

Het juiste adres voor wonen, welzijn en zorg

Welkom bij De Merwelanden. Voor nu en de komende jaren.

De Merwelanden is een woon- en zorg-centrum in de groene Dordtse wijk de Merwedepolder, aan de rivier het Wantij en vlakbij Nationaal Park De Biesbosch. Wij bieden een compleet pakket van zorg en ondersteuning, op afroep thuis in de wijk tot (groeps)wonen met zorg binnen De Merwelanden. Ook bieden we verschillende huur- en zorgappartementen aan.

Onze enthousiaste en vakbekwame medewerkers en vrijwilligers zetten zich iedere dag met toewijding in om u passende ondersteuning te bieden. U geniet van uw privacy in uw eigen woning, terwijl u gebruik kunt maken van een uitgebreid aanbod van ondersteunende diensten en dagelijkse bezigheden. U woont hier alleen én toch ook samen. Heeft u in de komende jaren meer ondersteuning nodig? Geen probleem, samen met u kijken wij naar de mogelijkheden. U kunt zo veilig en vertrouwd op dezelfde plek blijven wonen.

Dankzij de sfeervolle brasserie en tal van activiteiten voor bewoners en de wijk is De Merwelanden een bruisend ontmoetingspunt. Het is een plaats van verbinding, waar de mens ertoe doet.
De Merwelanden staat voor een waardevol leven voor ouderen, waarbij ieder mens ertoe doet, in verbinding met anderen. **SAMEN VOOR EEN GOED LEVEN**

De Merwelanden
Samen voor een goed leven

De Merwelanden
Haringvlietstraat 515
3313 EM Dordrecht

T 078 616 32 22
E info@demerwelanden.nl
I www.demerwelanden.nl

Samen voor een goed leven

Voor al uw
DRUKWERK
ONTWERP/DTP • DIGITAAL PRINTEN • DRUKKEN • KOPIËREN • AFWERKEN
RAD
DORDRECHT
REEWEGPAD 22 • 3319 CJ DORDRECHT • 078 - 621 38 82
INFO@DRUKKERIJ-RAD.NL • WWW.DRUKKERIJ-RAD.NL

R.K. BEGRAAFPLAATS DORDRECHT

Bezoekadres:
Reeweg Oost 118
3312 CT Dordrecht
telefoon: 078-631 58 11

Postadres:
Erasmuslaan 10
3314 AD Dordrecht
telefoon: 078-614 85 60

De R.K. Begraafplaats aan de Reeweg Oost is kleinschalig en klantvriendelijk.
Er is persoonlijke aandacht voor de wensen van de mensen, die hier begraven willen worden.
Ook voor de nabestaanden hebben wij de grootste zorg.

De Rooms Katholieke begraafplaats, die stamt uit 1881, is een groene oase, een plek van rust en spiritualiteit waar de levende natuur prachtig harmonieert met de omgeving.
Voor de Rooms Katholieken is het een gedenkwaardige begraafplaats geworden, maar ook is er plaats voor andersgezinden.

Een rustige en serene plek waar eenieder troost vindt

Op de begraafplaats is ruimte voor:
- Familiegraven, dan wel eigen graven voor een periode van vijfentwintig jaar, verlenging is te allen tijde mogelijk.
- Algemene graven voor de duur van tenminste vijftien jaar.
- Urnenmuur en urnentuin waar de asbussen kunnen worden bijgezet.

Ook beschikt de R.K. Begraafplaats over een ruimte om elkaar te ontmoeten na de begrafenis dan wel na bijzetting van de asbus.

COLOFON

Deze Nieuwsbrief wordt voor leden bij het KBO Magazine Noord-Zuid Holland of per e-mail verspreid. Ingezonden stukjes zijn welkom. De redactie behoudt zich het recht voor stukjes in te korten, aan te passen of niet op te nemen. Hebt u kopij voor de komende Nieuwsbrief van december 2026 ? S.v.p. insturen **vóór 20 november 2026** **via e-mail** nieuwsbrief@kbo-dordrecht.nl